

Hur jag upptäckte Harriet Löwenhjelm s diktning

Jag var född med hjärtfel, men i slutet av 1930-talet var diagnosmetoderna inte så avancerade, så läkarna kunde bara konstatera att det var något fel på mitt hjärta, men inte vad problemet bestod i. Först år 1953, när jag var 17 år, fick jag en remiss till Akademiska sjukhuset i Uppsala för s.k. kateterisering. Röntgenbilderna skickades till professor Clarence Crafoord, som redan då var en världsberömd kirurg. Han meddelade mina föräldrar och mig att han nog trodde att han skulle kunna operera mitt trasiga hjärta, men han kunde inte garantera att det skulle gå bra. Detta var före hjärt-lungmaskinernas tid, så om man skulle operera inne i ett hjärta måste det gå fort. Han sade också att han bara hade gjort fyra hjärtoperationer tidigare. Min skulle bli den femte. Det var tappert av mina föräldrar att gå med på operationen. Självt tyckte jag inte att jag hade något att förlora, eftersom jag hela tiden blev sämre.

När jag i juli 1953 låg på sjukhus i Stockholm och väntade på denna operation, kom biblioteksvagnen förbi. En av de böcker som jag råkade få tag på var Harriet Löwenhjelm s *Dikter* och den första dikt jag fick upp var denna:

”Är jag intill döden trött,
ganska trött,
mycket trött,
sjuk och trött och ledsen.

Lång var vägen som jag nött.
Ingen liten vän jag mött.
Jag är trött,
ganska trött,
mycket trött,
sjuk och trött och ledsen.”

Jag tyckte att det precis passade in på min situation. Det är det märkvärdiga med litteratur, dikter i synnerhet kanske, att man kan träffa på exakt rätt ord för att tolka ens stämningsläge.

Så gick åren. Jag läste litteraturhistoria i Uppsala, och när jag tenterat tre betyg, spände professor Gunnar Tideström ögonen i mig och frågade: ”Nå, vad har fru Stenborg tänkt att skriva avhandling om?” Fru Stenborg hade inte tänkt att skriva någon avhandling, så det enda som kom för mig var Harriet Löwenhjelm. Tideström blev mycket förtjust. Han hade själv skrivit om Edith Södergran och visste att det borde finnas släkt och vänner i livet och primärmaterial att ta del av. År 1971 disputerade jag med den första doktorsvandlingen om Harriet Löwenhjelm: *Pierrot och pilgrim. Studier i Harriet Löwenhjelm s diktning*.

Elisabeth Stenborg